

Eleccions 3-A ▶ El candidat socialdemòcrata

Pàgines 6 a 16 >>>

«L'elector progressista ha de saber que els conservadors aniran tots a votar»

Jaume Bartumeu CAP DE LA LLISTA NACIONAL DEL PS-ARA FUTUR

IAGO ANDREU
ANDORRA LA VELLA

Encara no fa dos anys que Jaume Bartumeu va complir el seu somni d'encapçalar el primer Govern de centreesquerra de la història d'Andorra. Un Govern que té altres rècords, com el de no haver aconseguit que el Consell General li aprovés ni un sol pressupost o el d'haver liderat una de les legislatures més curtes i convulses dels temps recents. Després de veure com gairebé tot l'arc polític s'unia per plantar cara als socialdemòcrates, Bartumeu concorre a les eleccions en un combat singular amb Antoni Martí. Es mostra confiat. Ell, assegura, no ha dubtat mai de la victòria.

-Fa 20 mesos va advertir que el PS arribava al Govern en el pitjor moment econòmic dels últims 80 o 50 anys...
-Vaig dir 50 i, de fet, va ser el Sr Òscar Ribas qui m'ho va dir.

-¿S'esperava, però, que aquesta legislatura s'acabés tan ràpid?
-La nit electoral vaig dir que no ens donarien ni 100 dies de gràcia i que no ens ho posarien fàcil. M'hauria agradat equivocar-me, però ha estat així. No s'ha volgut reconèixer el resultat electoral, no hi ha hagut la lleialtat institucional mínima que en un règim parlamentari obliga al Govern a presentar un pressupost i a l'oposició a fer-hi esmenes, així s'ha fet a Lisboa i Madrid, on els governs tenen només majoria relativa. El que no m'esperava és que els pactes als quals vaig arribar en dues ocasions amb el cap de l'oposició, Joan Gabriel, saltessin pels aires per la voluntat immobilista d'un sector del Grup de CR que avui està a les candidatures de DA.

-Parlant de sectors de CR: ¿Per què li ha costat més entendre's amb el centre que amb la dreta?
-És que ni amb una bona carta de navegació acompanyada d'una brúixola és fàcil seguir els moviments de tots aquests components del que no deixa de ser una corretja de transmissió de certs lobbies econòmics: es poden dir PLA, es poden dir PRA, es poden dir DA, però sempre són els mateixos. No volen una política de progrés i volen els socialdemòcrates lluny dels centres de presa de decisions.

-¿Què els diria als electors que puguin estar decebuts amb el PS?
-Els diria el que estic dient a les reunions públiques: que han de tenir en compte que no teníem majoria suficient per tirar endavant el nostre programa, que malgrat els bastons a les rodes hem fet moltes coses:

hem tret Andorra de la llista de paradisos fiscals, ens hem reconciliat amb el copríncep francès, hem aconseguit que vingui a Andorra i doni suport públic a les nostres reformes, hem relligat una bona relació amb Espanya i Portugal i hem fet la reforma tributària, que és essencial per canviar el model econòmic...

-¿Què ha fallat, doncs?

-Una de les coses que no hem fet bé ha estat explicar tot això que hem estat fent i el fet de no haver-ho explicat prou i prou bé genera incomprensió. I més en els electors progressistes, que es mouen per propostes i per valors. D'electors conservadors i immobilistes no en faltarà cap diumenge a les urnes. El que els electors progressistes han de pensar és que la seva abstenció o el seu vot en blanc ajudarà a que el país faci marxa enrere. Tot-hom ha d'avaluar els pros i els contres i adonar-se que hem fet tot el que era possible.

-¿És certa aquesta imatge del PS que diu que s'han ocupat més de les qüestions internacionals que del dia a dia?
-És una imatge que no es correspon ni amb la realitat ni amb els programes que es presenten a les eleccions. En absència d'una legislació que cobreixi les situacions de desocupació involuntària hem fet una ajuda per la via de les ajudes socials, hem resolt l'ajuda als discapacitats abaixant el llindar del 70% al 60% d'incapacitat, hem ajudat a persones grans que es quedaven sense cobertura de la CASS, hem fet un conveni amb la Fundació Jovial per tirar endavant la inserció a la societat dels joves que estaven al Centre d'Atenció a la Infància, hem desenvolupat polítiques actives d'ocupació per ajuda als aturats a recuperar un lloc de treball... Per tant, hem treballat a dins i a fora de manera important.

-Poca gent es beneficia de l'ajuda als aturats ¿no s'hauria de modificar el reglament per massa estricte?
-El reglament, com que no està suportat per una llei que reguli aquest àmbit concret, no pot anar més enllà d'uns límits estrictes. Per exemple, les ajudes socials no es poden donar a treballadors frontereres. És que aquest reglament és una solució transitòria. Aquests dies durant la campanya escoltem polítics de DA que diuen que el que cal és reactivar l'economia i així no caldrà donar ajudes. Nosaltres contestem que mentre no es reactivi l'economia -i no la reactivarem per art d'encanteri en dos mesos- no volem deixar la gent a la cuneta i, per tant, els hem d'ajudar en la mesura del possible.

-Tenint en compte la situació financera de la CASS ¿és sensat carregar

LEGISLATURA TURBULENTA

«No m'esperava que els pactes als quals vaig arribar amb Joan Gabriel gent del seu propi grup, que avui està a DA, els dinamités»

AUTOCRÍTICA

«Una de les coses que no hem fet bé ha estat explicar tot el que hem estat fent, que és molt, malgrat els pals a les rodes»

DE CARA ENDINS

«No és cert que només ens haguem ocupat de l'exterior: hi ha ajudes per als desocupats i polítiques actives d'ocupació»

SEGURETAT SOCIAL

«Seguirem treballant per reduir el dèficit de la CASS, per contenir la despesa, però en cap cas retallarem les prestacions»

FI DE LA DOBLE IMPOSICIÓ

«Si el nou marc fiscal està en vigor en quatre o cinc mesos les negociacions per als CDI poden estar encarrilades a finals d'any»

IRPF

«En els contactes internacionals que hem mantingut fins ara no se'ns ha dit que calgués per signar els CDI»

ACORD AMB EUROPA

«La UE plantejarà per als petits estats un Espai Econòmic Europeu bis, perquè Noruega no vol obrir l'EEE als microestats»

la de més prestacions com la d'atur?

-El que no és sensat és deixar a la cuneta famílies de persones que han fet gran aquest país.

-¿La manca d'una assegurança d'atur pot comportar problemes internacionals per a Andorra?

-El conjunt de la comunitat internacional, sense anar a buscar dretes i esquerres, el mateix Consell d'Europa, per la via de la Carta Social Europea i la Unió Europea a la qual ens volem acostar seran els primers que faran saltar les alarmes si s'adonen que aquí es practiquen polítiques asocials.

-¿Cal tornar a revisar la llei de la CASS per contenir el dèficit creixent?

-Una de les coses que fallen és que baixen els cotitzants i, per tant, la cotització, però puja la despesa sanitària. El nou consell d'administració sap que compta amb el nostre suport per revisar els barems de pagament de les analítiques, per prioritzar els medicaments genèrics i per adoptar altres mesures de contenció de la despesa. I ho hem fet sense amagar-nos-en durant un període preelectoral.

-Però si fent tot això encara hi hagués dèficit ¿què fem: el segueix finançant l'Estat o retallem prestacions?

-De moment ja s'està finançant a càrrec als pressupostos de l'Estat i nosaltres no volem retallar prestacions. El que sí farem és una auditoria a futur per veure on ens porta l'evolució actual de pèrdua de cotitzants i augment de la despesa i també com repercuteix en les futures pensions de vellesa dels actuals cotitzants. Havíem de revisar els càlculs i crec que hauré d'accelerar aquesta revisió.

-La reforma fiscal ha quedat a mitges ¿confia que l'IVA s'aprovi abans de l'estiu?

-Si s'actua amb responsabilitat, nosaltres treballarem amb aquest calendari i no veiem com es podria pensar d'actuar amb un altre. Els que ens van condicionar per la via d'esmenes l'aplicació de l'impost de societats i d'activitats econòmiques a l'adopció de l'IVA no poden canviar d'opinió cada cop que canvien de denominació.

-Un cop estigui en vigor el marc fiscal, ¿quan trigarem a tenir signats els convenis de no doble imposició?

-Si aquests impostos entren en vigor d'aquí quatre mesos o cinc, a finals d'any hem de tenir molt avançada la negociació amb França i Espanya -i a poder ser amb Portugal- dels convenis per impedir la doble imposició. L'avantatge que tenim és que en la reunió al gener entre el ministre Espot i la ministra Trinidad Jiménez ja es va avançar en l'inici d'aquestes negociacions amb Espanya i tenim un missatge

escrit del president de la República Francesa en el qual se'ns diu que el govern francès està a punt per començar aquesta negociació. Tenint en compte que els acords per impedir la doble imposició es treballen sobre un conveni típic, la negociació es pot dur a terme en tres mesos. Una altra cosa són els procediments de ratificació.

-¿Caldrà aprovar l'IRPF abans de negociar aquests convenis?

-En la meua opinió, no és necessari. Des que nosaltres estem al Govern cap dels nostres interlocutors internacionals ens ho ha manifestat. És cert que en alguns moments del 2008 en documentació que hem trobat als arxius del Govern hi havia alguna opinió que deia que caldria tenir l'IRPF. Però de moment aquesta qüestió no se'ns ha plantejat.

-La UE farà públic al juny el seu posicionament quant als petits estats ¿per on creu que aniran els trets?

-Estic bastant convençut que els trets aniran per plantejar la creació d'un Espai Econòmic Europeu bis per als microestats: San Marino, Mònaco i Andorra...

-¿I Liechtenstein?

-... i veure si Liechtenstein té la voluntat de sortir de l'EEE i acostar-se a aquest altre acord. ¿Per què penso això? Doncs perquè Noruega no veu bé que els microestats se sumin a l'EEE i la Comissió europea no vol fer acords bilaterals amb cadascun dels tres microestats, perquè la UE dona per aturat el procés de convenis bilaterals que en els últims anys ha estat negociant amb Suïssa.

-Sense entrar en els detalls ¿veuria amb bons ulls un EEE bis per als petits estats europeus?

-Sense entrar en els detalls, el dibuix, el marc, a nosaltres ens va bé.

-¿Qui ens diu que no passarà com amb l'acord monetari, que Andorra hi va entrar amb molta alegria i després es va adonar d'on s'havia ficat?

-Sense ser petulant, he de dir que a nosaltres no ens passarà el mateix que li va passar al Govern del Sr Marc Forné. Nosaltres ens acostem a Europa amb criteris més treballats, amb plantejaments més elaborats i sabent on ens pot portar una negociació com aquesta. Podem trobar-nos amb problemes a l'hora d'afinar serrells, però no tindrem sorpreses quant a l'abast de la negociació. Ja fa temps que el nostre equip hi està treballant.

-¿Confia que guanyi qui guanyi l'acord monetari tirarà endavant?

-Per això dic que si cada cop que es canvia d'etiqueta política s'han de modificar els acords establerts, se'ns

Eleccions 3-A ▶ El candidat socialdemòcrata

Pàgines 6 a 16 >>>

TONY LARA

▶▶ El candidat socialdemòcrata i aspirant a la reelecció, Jaume Bartumeu, a l'avinguda Mertixell d'Andorra la Vella, ahir.

està demostrant que això no és seriós i que no hi ha programa. Des de DA, un dia se'ns diu que es ratificarà l'acord monetari, un altre dia se'ns diu que s'ha de renegociar i al final que cal congelar-lo i esperar a fer una negociació més global. La ciutadania agraria saber on ens volen portar. Aquesta falta de coherència no augura un bon futur.

–La qüestió europea es presta a la grandiloqüència ¿en què beneficiarà o afectarà a les persones que viuen i treballen a Andorra?

–El primer que significarà és que les empreses andorranes podran exportar béns i serveis d'Andorra a l'exterior, amb un acord global amb la UE que farà que quasi siguem considerats ciutadans europeus i empreses europees. És a dir, un acord global amb la UE comportarà molts avantatges a les persones i les empreses d'aquest país, començant per la superació del marc del mercat nacional i anar al mercat internacional.

–Però amb aquestes reformes, Andorra es posa al mateix nivell que els altres ¿qui ens diu que hi haurà tantes em-

preses interessades a establir-s'hi?

–La resposta fàcil seria que fins que no ho provem no ho sabem, però no és la resposta que m'agrada. Crec que hem de pensar que sabrem anar a buscar els inversors estrangers que el país necessita, sabrem fer un dibuix dels sectors que ens interessa desenvolupar i que farem aquest dibuix tenint en compte l'estadística dels estudiants andorranos a l'exterior, les seves formacions universitàries i la millor manera de poder-los integrar al mercat de treball.

–¿Quins sectors són els cridats a protagonitzar el nou model econòmic?

–Encara que pugui semblar paradoxal, un sector amb un gran futur és el sector financer en les seves múltiples derivacions més enllà de la banca d'empreses tradicional. També tot el que estigui lligat a les noves tecnologies de la informació i la investigació mèdica molt puntera.

–¿Ha avaluat els obstacles que poden posar els col·legis professionals a aquesta obertura?

–En l'anterior formulació de la llei d'inversió estrangera hi va haver dos

ACORD MONETARI

«M'amoïna veure com DA diu un dia que el ratificarà, un altre dia que el renegociarà i després que el congelarà»

OBERTURA ECONÒMICA

«La inversió estrangera s'ha de buscar pensant en els nostres estudiants i en la seva futura integració al mercat de treball»

LA FI DEL BLOQUEIG

«La hipòtesi en què depengui de nosaltres si Andorra té o no té pressupost no s'ha donat mai. Si es dona, hi haurà pressupost»

problemes: El primer és que la llei estava mal plantejada, perquè primer havíem d'arreglar l'entorn jurídic i la relació amb la comunitat internacional. El segon, que es va fer una llista d'inversió estrangera amb més excepcions que sectors oberts. Ara hem de fer la llei a l'inrevés i hem d'engegar un debat amb tots els col·legis professionals.

–¿Què n'espera d'aquest debat?

–Andorra no és gaire diferent de la resta de petits estats, en això. Fa dos anys les persones que van pilotar l'entrada de Liechtenstein a l'Espai Econòmic Europeu ens van explicar les reticències que van trobar amb els seus professionals liberals, especialment amb els advocats. Però tots aquells que veien malament l'entrada al mercat interior ara no dubten que era la bona via per assegurar el futur de la seva activitat econòmica. Els professionals andorranos en aquests últims quatre anys també han evolucionat en la seva relació amb l'exterior i veuen amb bons ulls l'obertura.

–¿Mentre es busquen nous sectors no s'haurien de reforçar els pilars tradi-

onals de l'economia?

–Sí, però és que l'obertura econòmica no va en detriment d'aquests pilars, sinó que són a més a més. Per això volem fer la llei del comerç i transformar Andorra Turisme en el veritable pal de paller d'una política turística compartida amb el sector hotelier.

–¿L'estructura territorial cap a on ha d'anar més enllà de revisar la llei de transferències als Comuns?

–Cap al pacte d'Estat que he proposat aquests dies, que no només inclou la relació amb Europa, sinó també la delimitació de competències entre el Govern de l'Estat i dels Comuns. En 14 anys cap cap de Govern s'havia atrevit a reunir-se amb els comuns per parlar de les competències i nosaltres ho hem fet. Hem examinat la llei de delimitació de competències i tenim el treball molt avançat i el dossier s'ha de tornar a posar damunt la taula a la propera legislatura.

–¿El mèrit d'haver reduït el dèficit és seu o del Consell per no haver-li votat el pressupost?

–És mèrit nostre. El Govern Pintat tenia 34 càrrecs de relació especial, nosaltres només 19, un 47% menys que sobre la massa salarial representa un 55% menys. Ens vam reduir els salaris, això ja és conegut. I amb pressupost ho seguirem fent igual, perquè quan vam començar aquesta reducció no ens pensàvem que no tindríem pressupost.

–¿Què fer amb les inversions?

–Les començades s'han d'acabar: hem d'acabar el vial de Sant Julià i acabar el túnel dels Dos Valires i no ens hem d'estar de recordar que els companys de candidatura del Sr Martí són els que van començar les obres sense que hi hagués una previsió de com finançar-les.

–¿Es buscarà finançament per a la segona part del vial de Sant Julià o es farà amb càrrec a més deute?

–Amb més deute no la farem. O trobem una altra forma de finançar-la d'acord amb les UTEs que estan executant les obres o tindrem tots plegats un problema.

–En cas que guanyés ¿confia en què l'època del bloqueig s'haurà acabat?

–He de creure el que diu el cap de llista Antoni Martí, però no deixa de preocupar-me el fet que ja he fet acords amb el cap de l'oposició i consellers que ara aspiren a tornar-ho a ser ens van imposar un bloqueig. La incògnita és que una plataforma política que s'ha format a 15 dies d'unes eleccions i que ha anat a buscar una cara amable per posar-la al davant i ningú ens assegura que aquesta persona tindrà l'autoritat suficient per gestionar una situació complexa.

–Si es queden a l'oposició i depèn del PS aprovar un pressupost ¿el deixarien passar?

–Nosaltres mai hem deixat Andorra sense pressupost. La hipòtesi en què nosaltres haguem de decidir si Andorra té o no té pressupost encara no s'ha donat; el dia que es doni, Andorra tindrà pressupost. Evidentment, el deixariem passar. ≡